Husdyrtreff 2027

Oppgave i svineproduksjon

Gårdsbeskrivelse:

På gården Olavsgaard driver Synnøve og Anders med kombinert svineproduksjon i 7-ukers puljedrift. I hver pulje har de 20 TN70-purker som er bedekt med Duroc. Det blir cirka 260 smågris fra hver pulje, som enten fôrer opp selv, eller selger til naboen Ola (annenhver pulje med salg eller oppfôring). Til hver pulje kjøpes det også inn 5 bedekningsklare ungpurker fra en formeringsbesetning.

Fjøsene på Olavsgaard og hos naboen Ola er slitte og må renoveres. Begge ønsker å øke produksjonen, Synnøve og Ola ønsker å gå over til ren smågrisproduksjon og Ola ønsker å bygge et slaktegrishus til full konsesjon (2100 slaktegris). Samtidig vil begge sanere til SPF.

Nøkkeltall Olavsgaard 2026 (før sanering og ombygging)	
Purker:	
Levendefødt per kull	15,5
Dødfødte per kull	0,8
Avvent per kull	13,2
Døde til avvenning %	14.8%
Beregnet antall avvente per årspurke	30,8
Tomdager per kull	9,6
Grisingsprosent %	89%
Antall årspurker	59,6
Smågris:	
Daglig tilvekst, gram	610
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	1,7
Dødelighet %	0,9 %
Slaktegris:	
Daglig tilvekst, gram	1125
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	2,69
Dødelighet %	1,5%
Kjøttprosent %	60,5%

Oppgave 1, Nøkkeltall:

a) Vurder nøkkeltallene til Olavsgaard og sammenlign de med Ingris årsstatistikk 2025 (alle besetninger). Etter at Anders og Synnøve har sanert og bygd er målet at skal de være på samme nivå som den beste tredjedelen i Ingris. Sett opp tre fokusområder de bør ha for å oppnå dette.

b) Beskriv fordelene Ola vil få av et nytt slaktegrishus med SPF-status.

Oppgave 2, Dyrehelse:

En godt fungerende smittesluse er viktig for god dyrehelse.

a) Tegn en smittesluse for en SPF-besetning og forklar hvordan både ansatte og besøkende skal bevege seg gjennom den. Nevn tre faktorer som er viktige for at smitteslusen skal fungere godt.
Hvis dere har en god smittesluse i skolens fjøs, kan dere gjerne ta utgangspunkt i denne.

b) Foreslå to forbedringstiltak for å ivareta god dyrehelse, i tillegg til en velfungerende smittesluse.

Oppgave 3, Røkterhelse:

Røkterens helse er like viktig som dyrenes. Tunge løft, støv, gasser og ensformige arbeidsoppgaver er vanlige utfordringer i arbeidet med dyrene.

Diskuter og lag en liste med fem tiltak som kan bedre røkterens helse.

Ta gjerne en runde i skolens fjøs eller besøk en svineprodusent(hvis dere har mulighet).

Oppgave 4, Samvirke:

Norsvin SA og Nortura SA er to samvirkeorganisasjoner. Norsvin er en avl- og interesseorganisasjon for svineprodusenter og jobber blant annet med sædproduksjon, forskning- og avlsarbeid og utvikling og formidling av fagkunnskap. Nortura tar imot husdyr og egg fra hele landet, som slaktes og videreforedles til produkter under merkevarer som Gilde og Prior.

a) Forklar hva et samvirke er og hvordan det fungerer. Hvorfor er det viktig at vi har et samvirke?

b) Hvilke fordeler og ulemper er det å levere dyr til et slakteri som er eid av en samvirkeorganisasjon kontra et privateid slakteri?

Vekting av oppgavene

Oppgave 1 gir maks 35 poeng

Oppgave 2 gir maks 25 poeng

Oppgave 3 gir maks 25 poeng

Oppgave 4 gir maks 25 poeng

Nyttige linker:

- Filmer fra Norsvins studiekurs: https://www.youtube.com/@NorsvinSA
- Marginalverdier: Økonomi - Norsvin
- Ingris årsstatistikk: https://animalia.no/no/Dyr/husdyrkontrollene/ingris/arsstatistikk/
- http://www.svin.no/
- Regelverk om konsesjon: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-04-01-611
- Forskrift om hold av svin: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175
- Dyrehelseforskriften: https://lovdata.no/forskrift/2022-04-06-631/%C2%A732